

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliae Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

94. An Cardinales loquentes cum aliis existentibus extra Conclauē de rebus ad electionem pertinentibus incidant in censuram Papæ reseruatam? Et negati[u]e respondetur. Et notatur, quod contra ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76442](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76442)

Subsequuntur omnes Resolutiones
de Collocutionibus & Scriptio-
nibus vetitis tempore Conclavis,
Ex duodecima parte R. P. Dia-
na in eius secundo Tractatu.

RESOL. XCIV.

An Cardinales loquentes cum aliis existentibus extra Conclauem de rebus ad electionem pertinentibus, incidunt in censuram Papa reservatam?

Et negatiue respondetur?

Et notatur, quod contra colloquentes palam Cardinalibus nulla est pena lata sententia, sed contra secreto loquentes. Ex part. 12. tract. 2. Resol. 1.

§. 1. **R**ESPONDENT aliqui negatiue, quia in Cap. ubi periculum de elect. in 6. sic habetur. Nulli fas sit ipsis Cardinalibus, vel eorum alicui nuncium mittere, vel scripturam: qui vero contra fecerit scripturam mittendo, vel nuncium, aut cum aliquo illorum secreta loquendo, ipso facto, sententiam excommunicationis incurrat: ita ibi. In quibus verbis ut patet, solum excommunicantur ad Cardinales in Conclauis existentibus scripturam, vel nunciu mittentes. Ergo mittentes a Cardinalibus distinguuntur: maxime cum in verbis antecedentibus dixerit Pontifex nulli ad eosdem Cardinales aditus pateat. Ergo personae extra Conclauem existentes, sunt quae huic excommunicationi subiiciuntur, non autem qui intra Conclauem existunt. Itaque haec excommunicatio non comprehendit ipsos Cardinales, sed nuncium, vel scripturas mittentes, vel secreto alloquentes. Ita docet. Caietan. verb. Excommunicatio cap. 55. Sayrus libr. 3. capite 35. numero 3. Filliucius tractatu 14. cap. 4. quaestione 2. numero 54. Suarez disp. 23. sect. 4. num. 2. Bonacina tom. 3. de censur. disp. 2. quaest. 2. punct. 34. num. 6. Castrus Palaus tom. 6. disp. 3. punct. 31. num. 1. Sed quid dicendum in terminis Bullae Pij IV. respondeo etiam negatiue; nam Pontifex ibi sic ait. Clauso Conclauis, nulli ad colloquium, etiam extra portam Conclauis, etiam Principum Oratores, nisi ex magna, & urgenti causa a maiori parte Collegij approbata admittantur. In quibus verbis, ut patet, nulla imponitur excommunicatio Cardinalibus propter locutionem, vnde Castrus Palaus ubi supra num. 1. in fine, sic ait. Aduerte in fine huius Constitutionis Gregorij, Pij IV. in Bulla eiusdem incipiente. In eligendis Ecclesiarum Praelatis, excommunicationem sibi reservatam profert aduersus quoscunque etiam Cardinales, qui litteras, aut cuiusvis generis scripta nuncium vel notam, aut signum miserint ad eos, qui in Conclauis fuerint, vel e contra e Conclauis ad eos, qui foris fuerint, & aduersus quoscunque has litteras, scripta, nuncium, vel notam recipientes. Ex quo iam dubitare non licet quocunque modo littera, vel nuncius mittatur, siue secreta siue publice, sub hac excommunicatione comprehendendi: neque etiam dubitare licet comprehendendi Cardinales. Ob locutionem autem praesenti Constitutione Pij IV. excommunicatio non iniungitur; bene tamen in dicto capite ubi periculum. Ita ille. Et punct. 29. numero 6. Sic etiam asserit. In Bulla Pij IV. in ordine 63. edita. Anno 1562. cu-

ius initium est, In eligendis Ecclesiarum Praelatis, Pontifex sub excommunicatione ipsi reservata prohibet litteras aut cuiusvis generis scripta ad eos qui in Conclauis erunt seu nuncium, vel notam, aut signum mittere, aut recipere, aut e contra, e Conclauis ad eos qui foris erunt. Insuperque prohibet, & si non sub excommunicatione, ut clauso Conclauis ad colloquia etiam extra portam Conclauis, etiam Principum Oratores, nisi ex magna, & urgenti causa a maiori parte Collegij approbata admittantur. Haec Palaus. Itaque dicendum est Pium IV. ad confirmationem eorum, quae disposuerat Gregor. X. in d. capite ubi periculum addidisse excommunicationem Papae reservatam, non solum contra scribentes extra Conclauem intra Conclauem, ut fecerat Gregorius, sed etiam Cardinales recipientes litteras, & illas scribentes ex Conclauis ad alios extra Conclauem. Prohibuit etiam Collocutiones, sed non cum poena excommunicationis; & ita haec sententiam praeter Palaum ubi supra in terminis Bullae Pij IV. docet Bonacina como tercio, disputatione 2. quaestione 2. punct. 34. numero 9. ubi loquendo de differentia inter Constitutionem Pij IV. & capite ubi periculum, sic asserit; Patet differentia inter istam, & praecedentem Excommunicationem. Primo, quod ista est reservata Summo Pontifici, illa nequaquam. Secundo, in ista non solum prohibitum est mittere litteras, scripta, & signa, verum etiam illa recipere: illa vero non imponitur excommunicatio recipientibus. Tertio in illa prohibitum est sub excommunicatione secreta loqui, in hac vero Constitutione prohibitum quidem est, sed non sub censura. Haec Bonacina, cui etiam adde Iosephum Gibalinum in Synopsi censurarum verbo Electio numero 6.

2. Itaque dicendum est, in dicta Constitutione non inueniri censuram latam reservatam contra colloquentes, sed contra scribentes ex Conclauis ad alios existentes extra Conclauem, vel scribentes Cardinalibus, vel aliis existentibus in Conclauis.

3. Et tandem non deferam hic apponere verba Patris Thesauri in praxi de poenis par. 2. verb. Conclauis, capite 2. §. Item Pius. ubi sic ait, Nota quod contra colloquentes palam Cardinalibus nulla est poena lata sententia, ex praedictis, Itaque solum ij, qui secreta loquuntur cum Cardinalibus in conclauis existentibus incurrant excommunicationem non reservatam: ipsi autem Cardinales secreta loquentes cum aduenientibus, non incurunt ullam censuram. Ita Thesaurus.

RESOL. XCV.

Rationes pro affirmatiua sententia adducuntur, sed negatiua firmatur?

Et docetur, quod mens legis magis est attendenda, quam verba?

Et explanatur legem poenalem extendendam esse ad alium casum, quando militat eadem ratio.

Et quod in his, quae per rationem legis comprehenduntur, non dicitur fieri interpretatio extensiva, sed comprehensiva? Ex part. 12. tract. 2. Resolut. 2.

§. 1. **S**ed his non obstantibus affirmatiua sententiam etiam aliqui satis probabilem existimabunt, nempe Cardinales non solum mittentes litteras, & nuncium ad alios extra Conclauem existentes, sed etiam cum ipsis colloquentes in censuram referuntur Pij IV. incidere.

2. Probatum